

De ombouw van de R4 Oost en R4 West tot primaire wegen

1) Korte omschrijving van het project (concept, structuur en doelstellingen)

In 1993 startte men een onderzoek naar de wijze waarop de leefbaarheid in de Gentse Kanaalzone kon bevorderd worden. De centrale vraag hierbij was hoe de drie hoofdfuncties, zijnde de havenfunctie, de bedrijvenfunctie en de stedelijke functie, op een evenwichtige manier kunnen samengaan. Dit heeft geleid tot het ROM¹-project Gentse Kanaalzone. Onderdeel van het project was de opmaak van een streefbeeld voor de R4 West en Oost.

Het streefbeeld voorziet in de omvorming van de R4 West tot primaire weg I tussen de E34/N49 en de N9 Brugsevaart en uit de omvorming van de R4 Oost tot primaire weg I en II (primair I tussen Nederlandse grens en aansluiting met E34/N49, primair II tussen aansluiting E34/N49 en aansluiting N424).

De R4 West verzorgt enerzijds de verbinding naar de hoofdwegen E34 (Zeebrugge – Antwerpen) en E40 (Brussel – Oostende) en anderzijds de ontsluiting van de economische zones langs de linkerkanaaloever in het zeehavengebied Gent en de ontsluiting van het grootstedelijk gebied Gent naar de hoofdwegen.

De R4 Oost verzorgt enerzijds de ontsluiting van de economische gebieden op de rechterkanaaloever van het zeehavengebied Gent naar de hoofdwegen E34 en E17 en anderzijds de grensoverschrijdende regionale verbinding tussen de autosnelweg E312 (Vlissingen/Bergen-op-Zoom) en de E34.

Om deze verbindende functie optimaal te kunnen vervullen is de ombouw van zowel de R4 West als R4 Oost noodzakelijk. De ombouw omvat de herinrichting van de bestaande gelijkgrondse kruispunten tot ongelijkgrondse kruisingen via tunnel of brug.

2) Verantwoording van het project en overwogen alternatieven

In 1999 werd door de Vlaamse regering het Ontwerp raamplan Gent-Zeehaven – R4 West en – Oost goedgekeurd.

In december 2002 werd het milieueffectrapport voor de (her)aanleg van 11 knooppunten langs de R4 West goedgekeurd.

Het RUP “Inrichting R4 Oost en –West” werd definitief vastgesteld op 15 juli 2005.

Op 18 oktober 2013 beslist de Vlaamse Regering om aan Via-Invest en het Agentschap Wegen en Verkeer opdracht te geven om de “Ombouw van de R4 West en de R4 Oost” voor realisatie als PPS-project voor te bereiden.

¹ Ruimtelijke Ordening en Milieu

3) Stand van zaken/fase van uitvoering/timing van realisatie en financiering

De ombouw van de R4 West en -Oost is gestart. Een aantal deelprojecten werd reeds via reguliere financiering gerealiseerd of zijn lopende. Ook de komende jaren worden een aantal deelprojecten via reguliere financiering uitgevoerd.

Begin 2015 werd een extern studiebureau aangesteld voor volgende taken: screening streefbeeld (= optimalisatiestudie), opmaak referentieontwerp, opmaak opdrachtdocumenten, ondersteuning bij de onderhandelingsfases en voor de ondersteuning bij de uitvoering.

Eind 2015 werd ook een opdracht voor de opmaak van de project MER gepubliceerd. De evaluatie van de inschrijvingen is momenteel lopende.

De optimalisatiestudie is momenteel lopende. Verwacht wordt dat deze in 2016 zal resulteren in een goedgekeurde startnota. De doorstart naar de opmaak van het referentieontwerp wordt ook in 2016 voorzien. In 2017 zou er dan vervolgens een projectnota kunnen worden opgemaakt en goedgekeurd.

In het studieproces wordt veel aandacht besteed aan de opvolging van de vergunbaarheid van het project zonder opmaak van een nieuw GRUP. Enkel op die manier is een snelle doorstart mogelijk.

Uit de lopende studie is gebleken dat een aantal te doorlopen processen, zoals onteigeningen, verplaatsingen van grote nutsleidingen, te sluiten overeenkomsten met derden, ertoe leiden dat de uitvoering van het PPS-project ten vroegste voor 2019 zal zijn. De indicatieve timing voor uitvoering loopt van 2019 tot 2022/2023.